

τραγήσιο πολλαχ. Ἀσκὶ τοῦ χαλκεᾶ (φυσητήρ, φυσερό) ἔνιαχ. Ἀνοίξαντε τ' ἀστῶν τῶν γὰρ κρασίν Κύπρο. || Φρ. Ἐγίνε ἀσκὶ ἀπὸ τὸ μεθύσιον ἡ φαεῖ (πρ. Ἀντιφάν. παρ). Ἀθην. 552 f «τοῦτον οὐν δι' οἶνοφλυγίαν καὶ πάχος ἀσκὸν καλοῦσι». Τὴν ἔκανε ἀσκὶ ἐνν. τὴν κοιλίαν, δηλ. ἔφαγε πολὺ. Τὸν ἔκαμε ἀσκὶς τὸ ξύλο (τὸν ἔδειρε πολὺ). Βρέχει μὲ τ' ἀσκὶ (ραγδαίως) πολλαχ. Ὁ Θεός κυλάει τ' ἀσκιά του (βροντῇ) Lawson Modern Greek Folklore 51 Φουσκώνει ἀστομὰ (ρέγχει) Πελοπν. (Λαστ.) Σ' ἐγέλασα σὰν κονδεμένο ἀστοὶ αὐτόθ. Θὰ τὸν φυρτώσω, ἀδκὶ μὲ τὸ μέλι (ἀπειλὴ) Ἡπ. Καὶ τ' ἀδκὶ νὰ πηδήσῃ δὲν κάνει τίποτε (εἶναι ἀνάξιος λόγου) αὐτόθ. Τὸν ἔχουντε σὰ σπασμένο ἀσκὶ (τὸν περιφρονούν) Κεφαλλ. Εἴνι ἐν' ἀσκὶ (κούφος καὶ ἐλαφρόνους) Στερελλ. (Αἴτωλ.) Τάσσει ἀσκιὰ καὶ φλασκιὰ (ὑπόσχεται μεγάλα) Κρήτ. || Παροιμ. φρ. Ἀκόμα δὲν ἀρχίσαμε, δυὸς ἀστομὰ γιομίσαμε (ἐπὶ κομποφρημονούντων) Λάστ. Γειά σου, δάρδα! — Ἀσκιὰ μονοσκεύω (ἐπὶ ἀσυγγενοσίας) Πελοπν. (Ἀργ.) Σιγαλὰ τ' ἀσκιά, τ' εἴναι πρόβεια (πρὸς δειλὸν κομπάζοντα. τ'=τὶ, διότι) Πελοπν. (Δημητσάν.) Ἀνάποδα τ' ἀσκιάς τὸ μύλο (τὸ ἔργον ἐκτελεῖται ἀδεξίως) Παξ. Διγὸς ἀσκιὰ καὶ δποιο σπάσῃ (ἐπὶ ἐριζόντων, ὅτι καὶ ὁ ἀπειλῶν πιθανὸν νὰ φύνευθῇ ἡ κακοποιηθῆ) Ἡπ. || Παροιμ. Ἀσκὶ ἀδειανὸ δὲ στέκεται (ὅτι ὁ πεινῶν εἶναι ἀνίκανος πρὸς ἐργασίαν) Κρήτ. Ἀπὸ χοιρινὸς ἀσκὶ δὲν πίνεις κρασὶ (ὅτι δὲν πρέπει ν' ἀναμένῃ κάνεις τίποτε ἀπὸ ἐκείνους ποὺ δὲν ἔχουν. Πρ. ΙΒενιζέλ. Παροιμ. 23, 298 καὶ 299) Ζάκ. Τί ν' ὁ ψύλλος, τί ν' τ' ἀσκὶ του; (ὅτι ἀπὸ μηδαμινῶν μηδαμινὰ πρέπει ν' ἀναμένῃ τις) πολλαχ. Ὁ παπλᾶς κρατεῖ τ' ἀδ-δίν τοῦ ή παπλαδιὰ τ' ἀσκόδημ-μαν (ἐπὶ πλεονεκτούντων ἐν ἄγωνι) Κύπρο. Φάζει τὴν ἐλαίαν καὶ ἀφρὰ κρατεῖ τ' ἀσκίν (ἐπὶ τοῦ ἀντὶ μικρᾶς εὐεργεσίας μεγάλην ἀξιοῦντος ἀνταπόδοσιν. φάζει = ταγίζει, ἀφρὰ = ἀποκάτω) Κερασ. || Ἀσμ.

Νὰ εἴχαμ' ἀσκιὰ καὶ γάιδαρο καὶ μοῦσοι καὶ βαγένι,
εβαίναμε καὶ ἐμεῖς κρασὶ καὶ πίναμ' οἱ καημένοι

Πελοπν. **β)** Ποσότης ὅση χωρεῖ εἰς ἔνα ἀσκὸν κοιν.: Ἀσκὶ κρασὶ - λάδι - νερὸ - τυρὶ κοιν. Συνών. ἀσκεά. **γ)** Παιδιά καθ' ἥν πηδοῦν ἐπὶ ἀσκοῦ πεπληρωμένου ἀέρος διὰ τοῦ ἑτέρου τῶν ποδῶν κηρυσσομένου νικητοῦ τοῦ μὴ πεσόντος (πρ. τὸν ἀσκωλιασμὸν τῶν ἀρχαίων) Ἡπ. **2)** Τὸ σῶμα τοῦ ἀνθρώπου καὶ ἰδίᾳ ἡ κοιλία αὐτοῦ Κρήτ. Πελοπν. (Μάν.) κ.ά. — Λεξ. Δημητρ.: Πολλὰ ἀσκιὰ ἐπέσανες τὸ δόλεμο Κρήτ. || Φρ. Ἐχει τὸ παιδὶ τ' ἀσκὶ (εἶναι ἔγκυος, ἐπὶ γυναικός, ἡ προγάστωρ, ἐπὶ ἀνδρὸς) Λεξ. Δημητρ. Ἐχει τὸ διάολο τ' ἀσκὶ doν (εἶναι πολὺ κακός) Κρήτ. Ἀπὸ τ' ἀσκὶ doν τὴν ἔβγαλε τὴν ψευθῆ (διδοῖς ἐπενόησε τὸ ψεῦδος) αὐτόθ. Ξέρει πολλὰ τ' ἀσκὶ του Μάν. Ἀπ' ἀσκοῦ μου τὸ λέγον (ἔξιδίας ἐπινοίας) αὐτόθ. || Ἀσμ.

Ἐφαες ξύλο περισσὸς καὶ ἔχόρτασε τ' ἀσκὶ τζη

Κρήτ. **3)** Δέρμα Νάξ. (Βόθρ.). Θέμεις καὶ ἀσκὶ γὰρ νὰ κάμωμε τὸ σομάρι. **4)** Η χειρὶς ἐν τῇ συνθηματικῇ γλώσσῃ τῶν Γύφτων Ἡπ.

Πρ. ἀσκιδεά, ἀσκίδι, ἀσκός.

ἀσκιάζω Κρήτ.

Ἐκ τοῦ ούσ. ἀσκί.

1) Ἐγχέω εἰς ἀσκόν: Ἀσκιάζω τὸ κρασὶ - τὸ λάδι. || Ἀσμ. Ἀνάθεμά σε ἀ σέ 'θελα ἀσκὶ ν' ἀσκιάζω λάδι
τὴν ἀσκημή σου κορμαρὰ νὰ κοιμηθοῦμε δμάδι.

Πρ. ἀσκοπον λλιάζω 1. **2)** Μεταφ. πληρῶ τὴν κοιλίαν μὲ τροφήν: Μή βιάζεστε νὰ πηγάιωμε, γιὰ δὲν ἀσκιασε ἀκόμης ἀπολαὲ (ἀπεδῶ, αὐτὸς ἐδῶ).

ἀσκιαχτα ἐπίρρ. ἀσκιαστα Λεξ. Δημητρ. ἀσκιαχτα Κρήτ. Πελοπν. (Οἰν.) — Λεξ. Δημητρ. ἀσκιαγα Λεξ. Δημητρ.

Ἐκ τοῦ ἐπιθ. ἀσκιαχτος. Ὁ τύπ. ἀσκιαστα = χωρὶς σκιάν καὶ παρὰ Σομ.

1) Χωρὶς νὰ φανῇ ἡ σκιά του, χωρὶς νὰ γίνῃ κάτι ἀντιληπτὸν Κρήτ. **2)** Ἀφόβως ἔνθ' ἀν.: Ἀσκιαχτα πήγαινε, δὲ σὲ πειράζει κιάνεις Κρήτ. Ἄν τὰ σπεντζούρια βόσκουν ἀσκιαχτα, θὰ χειροτερέψῃ δικαίος σὲ βαρυχειμωνὰ (σπεντζούρια = σπουργίτια) Οἰν.

ἀσκιαχτος ἐπίθ. ἀσκιαστος Λεξ. Λάουνδ. Δημητρ. ἀσκιαστον Θράκη. (Άδριανούπ.) ἀσκιαστον Μακεδ. (Βογατσ.) ἀσκιαχτος Ἡπ. Κρήτ. κ.ά. — Λεξ. Γαζ. (λ. ἀνέμπληκτος) Λάουνδ. Περιδ. Πρω. Δημητρ. ἀσκιαχτον Ηπ. (Ζαγόρ.) Θράκη. (Άδριανούπ. Αἰν.) Μακεδ. (Βογατσ.)

Ἐκ τοῦ μεταγν. ἐπιθ. ἀσκιαστος. Ὁ τύπ. ἀσκιαστος καὶ παρὰ Σομ.

1) Ὁ μὴ σκιαζόμενος, δι μὴ ὃν ὑπὸ σκιάν Κρήτ. **2)** Ὁ μὴ γινόμενος ἀντιληπτὸς κατὰ τὴν διάβασίν του, ἀθόρυβος Κρήτ.: Ἐπέρασε ἀποδροστά μον ἀσκιαχτος. **3)** Ὁ μὴ φοβούμενος, ἀτρόμητος Ἡπ. (Ζαγόρ. κ.ά.) Θράκη. (Άδριανούπ. Αἰν.) Κρήτ. Μακεδ. (Βογατσ.) — Λεξ. Γαζ. Λάουνδ. Περιδ. Πρω. Δημητρ.: Ἀσκιαχτος ἀντρας Κρήτ. Ἀσκιαχτο μάτι Λεξ. Δημητρ. Τὰ παλλ' κάρια τὰ καλὰ εἰν' ἀσκιαχτα Ζαγόρ. Συνών. ἀξύπαστος 1, ἀφοβος.

ἀσκιβάριστος ἐπίθ. ἀμάρτ. ἀσκιβάριστον Εύβ. (Στρόπον.)

Ἐκ τοῦ στερητ. ἀ- καὶ τοῦ ἐπιθ. *σκιβαριστος < σκιβαριζοματ.

Ὁ μὴ συγκρατούμενος: Ἀσκιβάριστονς ἄνθρουπονς, ὅτι πτάσσει λέει.

ἀσκιδεὰ ἡ, Λευκ.

Ἐκ τοῦ ούσ. ἀσκίδι καὶ τῆς καταλ. - εά.

Κάδος δερμάτινος (θὰ ἐσήμαινε τὸ πρῶτον τὴν ποσότητα τὴν δοπίαν χωρεῖ δισκός): Δῶσον τὸ την ἀσκιδεά σου νὰ βγάλῃ νερό. Πρ. ἀσκί, ἀσκίδι, ἀσκός.

ἀσκίδι τό, Λεξ. Δημητρ. ἀδίδι Καλαβρ. (Κοντοφ. Μπόβ. Χωρίο Ροχούδ.)

Ἐκ τοῦ ἀρχ. ούσ. ἀσκίδιον.

Ἀσκός ἔνθ' ἀν.: Ἀδίδι τ' ἀλαδίδιον (τοῦ λαδιοῦ) Μπόβ. Πρ. ἀσκί, ἀσκιδεά, ἀσκός.

ἀσκίλλα ἡ, ΓΧατζίδ. MNE 2,247.

Ἐκ τοῦ ούσ. ἀσκί καὶ τῆς παραγωγικῆς καταλ. - ιλα.

Οσμὴ ἀσκοῦ.

ἀσκιστος ἐπίθ. κοιν. ἀσκιστος Πόντ. (Κερασ. Οἰν. Σάντ.) ἀσκιστον βόρ. ίδιωμ. ἀδικιστον Ηπ. (Ζαγόρ.) Θεσσ. κ.ά. ἀσκιγος πολλαχ. ἀσκιγος Πόντ. (Οφ. Σάντ. Τραπ. Χαλδ.) ἀσκιχτος Πόντ. (Χαλδ.)

Ἐκ τοῦ ἀρχ. ἐπιθ. ἀσκιστος.

Ο μὴ σχισθείς, ἀσκιστος, ἀρρηκτος ἔνθ' ἀν.: Ἀσκιστο ξύλο - σανίδι - κούτσουρο - χαρτὶ κοιν. Τά γιας ἀδικιστα τὰ σκιτά Ηπ. (Ζαγόρ.)

ἀσκλάβωτος ἐπίθ. σύνηθ. ἀσκλάβουτονς βόρ. ίδιωμ.

Τὸ μεσν. ἐπίθ. ἀσκλάβωτος. Ιδ. Δουκ. ἐν λ. σκλάβος.

1) Ὁ μὴ ὑποδεδουλωμένος δι μὴ ὑποδουλωθείς σύνηθ.: Μέρος ἀσκλάβωτο. Πατρίδα ἀσκλάβωτη πολλαχ. || Ἀσμ.

Είμαι μὰ σκλάβα ἀσκλάβωτη, μὰ σκλάβα σκλαβωμένη Κύπρο. — Ποίημ.

